

ผลของการนำโจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์มา ต่อทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาพยาบาล

กิตติวัฒนา ศรีวงศ์¹ และธัญญธมณ มัธยะจันทร์^{1*}

¹คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร

(วันที่รับบทความ: 3 กุมภาพันธ์ 2568; วันที่แก้ไข: 17 มีนาคม 2568; วันที่ตอบรับ: 20 มีนาคม 2568)

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้โจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์ ดำเนินการวิจัยระหว่าง เดือนสิงหาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2567 กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการเรียนรู้รายวิชาและโจทย์ปัญหา และ 2) แบบสอบถามทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม ก่อนและหลังเรียนรู้ อยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.92$ S.D.=0.61, $\bar{X}=4.14$ S.D.=0.54) 2) คะแนนเฉลี่ยทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองโดยใช้โจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์ในภาพรวม พบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน (p value>.05) เมื่อพิจารณาทักษะเป็นรายด้าน พบความแตกต่าง 3 ด้าน คือ 1) ด้านการคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้ 2) ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง และ 3) ด้านความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้และทักษะการแก้ปัญหา คะแนนเฉลี่ยหลังจัดการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า การใช้โจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์ ช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองในด้านการคิดริเริ่มในการเรียนรู้ของตนเอง ความรับผิดชอบและทักษะการแก้ปัญหา ซึ่งมีผลในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต และผู้เรียนยังได้เรียนรู้การวิเคราะห์และแก้ปัญหาในการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งช่วยเตรียมความพร้อมในวิชาชีพการพยาบาล

คำสำคัญ: ทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง, โจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์, นักศึกษาพยาบาล

*ผู้รับผิดชอบบทความ: ธัญญธมณ มัธยะจันทร์; Thanatthamon.m@siu.ac.th

The Effect of Ethics and Legal Nursing Issues on Self-Directed Learning Skills of Nursing Students

Kitivadhana Sriwong¹ and Thanatthamon Matthayachan^{1*}

¹Faculty of Nursing Shinawatra University

(Received: 3 February 2025; Revised: 17 March 2025; Accepted: 20 March 2025)

Abstract

This quasi-experimental study was to study the self-directed learning skills of nursing students using ethics and legal nursing issues. The study was conducted between August and November 2024. The sample group consisted of 45 second-year nursing students from the College of Nursing and Health, Suan Sunandha Rajabhat University. The research tools were the lesson plan with ethics and legal nursing issues, and the self-directed learning skills questionnaire. The data were analyzed using descriptive statistics including frequency distribution, percentages, mean, standard deviation and inferential statistics using paired sample t-tests.

The research results found that the overall mean scores of self-directed learning skills in nursing students before and after learning were at a high level ($\bar{X}=3.92$, S.D.=0.61, $\bar{X}=4.14$, S.D.=0.54). There were no significant differences of the overall mean scores of self-directed learning skills using ethics and legal nursing issues before and after study (p -value>.05). Considering specific components, there were statistically significant before and after study of three domains of Self-directed Learning skills including 1) initiative and independence in learning, 2) responsibility for one's own learning, and 3) ability to use educational and learning skills in solving problems (p -value<.05). Implementing of ethics and legal nursing issues can promote self-directed learning in terms of initiative and independence in learning, responsibility for one's own learning and ability to use educational and learning skills in solving problems that may effect on the development of future learning skills. In addition, learners learn to analyze and solve problems in nursing practice that prepare for the nursing profession.

Keywords: self-directed learning skills, ethics and legal nursing issues, nursing students

***Corresponding author:** Thanatthamon Matthayachan; Thanatthamon.m@siu.ac.th

บทนำ

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะเน้นที่กระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงหรือสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีผู้สอนคอยกระตุ้นและให้การสนับสนุน (สมนันทน์ ทศนีย์ สุวรรณ และคณะ, 2565) การจัดการศึกษาในสาขาพยาบาลศาสตร์จึงแตกต่างจากในยุคก่อน ด้วยผู้เรียนเติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยี คำนึงเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ในการแสวงหา และเข้าถึงแหล่งความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา (นฤมล มูลประเสริฐ และคณะ, 2566) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ผู้ใหญ่ (Adult learning theory) ซึ่ง Knowles นักการศึกษาชาวอเมริกา อธิบายแนวคิดว่า วัยผู้ใหญ่มีแรงจูงใจภายในเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ มีความเป็นอิสระในการชี้นำตนเอง สามารถดึงประสบการณ์มาใช้ในการเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ (Knowles, 1992; ปิยะ ศักดิ์เจริญ, 2558) เป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

การเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed learning) เป็นรูปแบบของการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้ของตนเอง แสวงหาประสบการณ์ด้วยข้อมูลที่เพียงพอ จัดกระบวนการเรียนรู้อย่างอิสระ และมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง (ถนอมศักดิ์ ศรีจันทร์, 2567) การศึกษาของ Guglielmino & Long (2008) พบว่า การที่บุคคลจะเรียนรู้ด้วยตนเองได้นั้น ต้องมีลักษณะความพร้อมในการเรียนรู้ 8 องค์ประกอบ คือ 1) การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ 2) มโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ 3) การคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้ 4) ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง 5) ความรักในการเรียน 6) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 7) การมองอนาคตในแง่ดี และ 8) ความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้และทักษะการแก้ปัญหา (Field, 1989; อีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน และเฉลิมขวัญ สิงห์วี, 2563) จากการพัฒนาทฤษฎีการเรียนรู้แบบนำตนเอง อาทิ ขวัญเนตร ปุญญถาวร, โอภาส เกาไศยยาภรณ์ และจรรุวรรณ กฤตย์ประชา (2567) ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชาออนไลน์ โดยบูรณาการพอดแคสต์ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยใส่เครื่องกระตุ้นหัวใจ พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ Wong et al (2021) ศึกษาหลักฐานเชิงประจักษ์ พบว่า การเรียนรู้แบบนำตนเอง พัฒนามาจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อม และปัจจัยส่วนบุคคล ผู้เรียนที่มีความพร้อมจะเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ดีกว่า หลายปีที่ผ่านมาการศึกษาในสาขาพยาบาลศาสตร์ มีการปรับกลยุทธ์การสอนที่เน้นผู้เรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ และทักษะสำคัญที่สถาบันการศึกษาส่งเสริมผู้เรียน คือ ทักษะการแก้ปัญหา ซึ่งเกิดขึ้นผ่านทางกิจกรรมการเรียนรู้ กล่าวคือ เมื่อผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิด ก็จะนำประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงในการแก้ปัญหา แสวงหาความรู้เพิ่มเติมนำไปสู่การแก้ปัญหา หรือเกิดองค์ความรู้ใหม่ และนำวิธีที่ถูกต้องไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในครั้งใหม่ (ชญานิษฐ์ เอกธรรมสุทธิ และเกสร สุวิริยะศิริ, 2560) การศึกษาของ Hwang & Oh (2021) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของการเรียนรู้แบบนำตนเองและความสามารถในการแก้ปัญหา พบว่าการเรียนรู้แบบนำตนเองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการแก้ปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการศึกษาของ ศรีนิยา พลสิทธิ์ชาญ อุตม์ชญาณ์ อินทรเรือง และคมวัฒน์ รุ่งเรือง (2565) ศึกษาการประยุกต์ใช้แนวคิดจิตตปัญญาบูรณาการกับการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในตนเอง ในรายวิชาจริยศาสตร์

และกฎหมายวิชาชีพทางการพยาบาล พบว่า ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงตนเองหลังจัดการเรียนรู้ 3 ระดับ ดังนี้ ระดับบุคคล คือ มีความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนเพิ่มขึ้น ได้พัฒนาทักษะการสื่อสาร กล้าคิดกล้าแสดงออก และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ระดับกลุ่มคือ มีการทำงานเป็นทีม และเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้น และระดับการเชื่อมโยงความรู้สู่การปฏิบัติ คือให้การพยาบาลในประเด็นปัญหาทางจริยธรรมที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น

จริยธรรม เป็นสิ่งที่มีอยู่ภายในตัวของทุกคน โดยพัฒนาจากจารีตประเพณี หลักศีลธรรม รวมถึงกฎหมาย การรับรู้และการแสดงออกทางจริยธรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขัดเกลาทางสังคมของพยาบาล (Baker, 1987) แต่การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมจริยธรรมนั้น ต้องได้รับการสร้าง เสริม สะสมจากการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมและกระบวนการทางสังคม ตามวุฒิภาวะของแต่ละคน นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-2 จะมีพัฒนาการด้านจริยธรรมตามกฎเกณฑ์ของสังคม และจะพัฒนาจริยธรรมที่ดีขึ้นในด้านการดำเนินชีวิตและการคำนึงถึงผู้อื่นในชั้นปีที่ 3-4 (ชุดิมา รักษ์บางแหลม, วรนิภา กรุงแก้ว, ดลปภัฏ ทรงเลิศ และคณะ, 2566) การบูรณาการจริยศาสตร์ในวิชาการพยาบาลจึงต้องเป็นไปตามสมรรถนะของผู้เรียนในแต่ละชั้นปี และลักษณะรายวิชา (อรัญญา เชาวลิต และทัศนีย์ นะแสง, 2559; นภัสกรณ วิฑูรเมธา, วิรินทร์ บินโฮเซ็น, และวิลารรณ เทียนทอง, 2562) แต่ปัจจุบัน ปัญหาคุณธรรมจริยธรรมในสังคมมีแนวโน้มสูงขึ้น ด้วยคนรุ่นใหม่ไม่เห็นความสำคัญ ไม่ยึดมั่นในหลักจริยธรรมทั้งส่วนบุคคลและวิชาชีพ (อัสวเดช สละอวยพร, นฤมล จันทร์สุข และมณี ดีประสิทธิ์, 2565) เห็นได้จากสื่อมีการเผยแพร่ถึงพฤติกรรมจริยธรรมที่ไม่เหมาะสมของพยาบาล นำไปสู่การวิพากษ์วิจารณ์ และร้องเรียน ซึ่งสภาการพยาบาลได้กำหนดสมรรถนะของบัณฑิตพยาบาล โดยต้องได้รับการบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้รับบริการและสังคมมั่นใจว่าได้รับบริการจากผู้ประกอบวิชาชีพที่มีคุณภาพและมีจริยธรรม (สภาการพยาบาล, 2562) แต่การที่บรรลุผลตามที่มุ่งหวังนั้น ต้องวิธีการสอน การประเมินผลที่ทันสมัย และสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไปของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน (สุรีย์ จินเรือง, วิภาศิริ นราพงษ์ และปวิณภัทร นิธิตันติวัฒน์, 2561)

ผู้วิจัย เป็นผู้รับผิดชอบรายวิชาจริยธรรมและกฎหมายทางการพยาบาล ซึ่งจัดการเรียนการสอนในชั้นปีที่ 2 จึงสนใจที่จะนำโจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการพยาบาล ในที่นี้หมายถึง สถานการณ์เกี่ยวกับจริยธรรมและกฎหมายในการปฏิบัติพยาบาล ใช้เป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนฝึกคิดวิเคราะห์ เลือกแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม สอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน และปลูกฝังหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ก่อนที่ฝึกประสบการณ์และนำไปใช้ในสถานการณ์จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 หลังจัดการเรียนโดยใช้โจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการพยาบาล

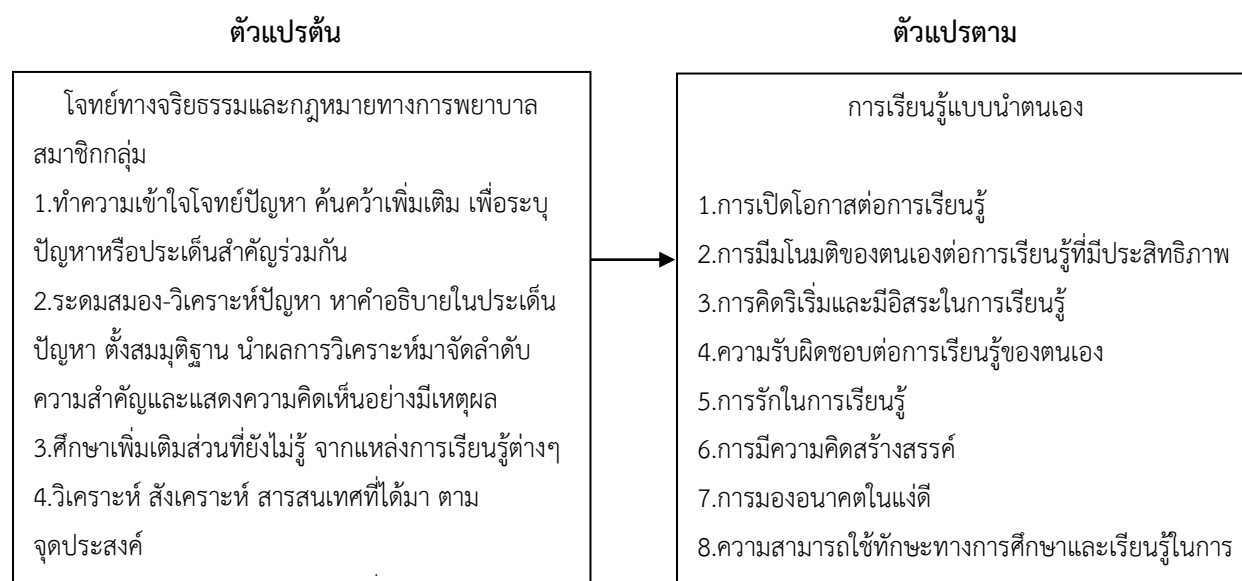
สมมติฐานของการวิจัย

ทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง หลังจัดการเรียนโดยใช้โจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการพยาบาลหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ผู้ใหญ่ (Adult learning theory) และใช้โจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์พยาบาล เป็นตัวกระตุ้นความอยากรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การพบปัญหา: ทำความเข้าใจโจทย์ปัญหา ค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อระบุปัญหาาร่วมกัน 2) วิเคราะห์และเรียนรู้ประเด็นปัญหา: เพื่อหาคำอธิบายในประเด็นปัญหา ตั้งสมมติฐาน จัดลำดับความสำคัญและแสดงความคิดเห็น 3) การค้นพบและรายงานผล: ศึกษาเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่รู้ และแบ่งปันข้อมูลกัน 4) การนำเสนอและสะท้อนผล: ที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์สารสนเทศที่ได้มา ตามจุดประสงค์ 5) การบูรณาการ และการประเมินผล: มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน สรุปและเสนอแนวทางเพื่อนำไปใช้ (พระพันธ์วัฒน์ ธรรมวาทธนโน (ภูมิรัง) และวิทยา ทองดี, 2565) และพัฒนาไปเป็นการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed learning) สรุปดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ (one-group pretest-posttest design) ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2567

ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 107 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

เกณฑ์การคัดเข้า คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ยินดีเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ ในการตอบแบบสอบถามก่อน-หลังการเรียนรู้ และการสะท้อนการเรียนรู้ ได้ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินโครงการ

เกณฑ์การคัดออก คือ 1) เข้าร่วมในโครงการไม่ครบถ้วน ได้แก่ การตอบแบบสอบถามทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้ และสะท้อนการเรียนรู้ 2) ขอลถอนตัว

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรม G*POWER 3.1 test family เลือก t-test statistical test เลือก means: difference between two dependent means (matched pairs) Type of power analysis เลือก A priori: Compute required sample size-given α , power, and effect size โดยอ้างอิงจากงานวิจัยที่คล้ายกัน ได้ค่าอิทธิพลขนาดกลาง (effect size) 0.95 (ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน และเฉลิมขวัญ สิงห์วี, 2563) ซึ่งจัดอยู่ในระดับสูง แต่การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกกำหนดขนาดอิทธิพลที่ระดับปานกลาง (effect size) 0.50 ตามแนวทางของ Cohen (1988) เพื่อให้ขนาดกลุ่มตัวอย่างมีความเหมาะสม และลดความเสี่ยงของการประเมินค่าต่ำเกินไป ซึ่งอาจส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย โดยได้กำหนดค่านัยสำคัญของการทดลอง (α) 0.05 ค่าอำนาจกำลังทดสอบ (power) 0.95 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 45 คน และจากการคละกลุ่มผู้เรียนด้วยเกรดเฉลี่ยสะสมได้ผู้เรียน 10-11 คนต่อกลุ่ม สุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากทั้งหมด 10 กลุ่มๆละ 4-5 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

1. แผนการสอนรายวิชาจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์ จำนวน 10 สัปดาห์ และโจทย์จำนวน 10 เรื่องเกี่ยวกับหลักจริยธรรมและแนวคิดทางจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาล ได้แก่ 1) การเคารพเอกสิทธิ์ 2) การทำประโยชน์ 3) การไม่ทำอันตราย 4) ความยุติธรรม 5) การบอกความจริง 6) ความซื่อสัตย์ 7) การทำหน้าที่แทน 8) ความรับผิดชอบ 9) ความร่วมมือ และ 10) ความเอื้ออาทร โดยให้กลุ่มวิเคราะห์พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม หาสาเหตุของปัญหา การรับผิดชอบกฎหมาย (แพ่ง, อาญา, วิชาชีพ) และหาแนวทางป้องกันการเกิดข้อร้องเรียนทางจริยธรรม และกฎหมาย

2. แบบสอบถามทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 2 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ เกรดเฉลี่ยสะสมของผลการเรียนในปัจจุบัน และ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับการค้นคว้าเพื่อการเรียนรู้ เป็นแบบเลือกตอบได้หลายข้อ ประกอบด้วย แหล่งและวิธีในการสืบค้น อุปกรณ์ในการสืบค้น และระยะเวลาในการสืบค้น

2.2 แบบสอบถามทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง โดยขออนุญาตใช้เครื่องมือของจิรัชยา เจียวัก (2566) นำมาดัดแปลง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ 8 ประการ คือ การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ (4 ข้อ) การมีมโนคติของตนเองต่อ

การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (2 ข้อ) การคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้ (3 ข้อ) ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง (3 ข้อ) การรักในการเรียนรู้ (2 ข้อ) การมีความคิดสร้างสรรค์ (3 ข้อ) การมองอนาคตในแง่ดี (4 ข้อ) และความสามารถใช้ทักษะทางการศึกษาและเรียนรู้ในการแก้ปัญหา (3 ข้อ) รวม 24 ข้อ เป็นข้อความเชิงนิมิตหรือบวก แบบวัดที่ใช้เป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ 5 หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำ-สม่ำเสมอ 4 หมายถึง ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ หรือบ่อยครั้ง 3 หมายถึง ปฏิบัติเป็นบางครั้ง 2 หมายถึง ปฏิบัตินานๆครั้ง 1 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ใช้เกณฑ์การประเมินผลคะแนนของลิเคอร์ท แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง อยู่ในระดับสูงมาก คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง อยู่ในระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 0.01-1.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยมาก (เกียรติกำจร กุศล และทัศนศรี เสมียนพร, 2558)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาลจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผลศึกษา และด้านการศึกษาและจิตวิทยา พัฒนาการ แผนการสอนรายวิชาจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์และการพยาบาลและโจทย์ปัญหา ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (CVI) เท่ากับ 0.80 แบบสอบถามแบบทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.87 ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 30 คน ค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยปฐมนิเทศรายวิชาและชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการวิจัย และการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

2. ใช้เกรตเฉลี่ยสะสมในการคละผู้เรียน โดยแบ่งเกรตเฉลี่ยออกเป็น 4 กลุ่ม คือเกรตเฉลี่ย 2.00-2.50 แทนด้วย หมายเลข 1 เกรตเฉลี่ย 2.51-3.00 แทนด้วย หมายเลข 2 เกรตเฉลี่ย 3.01-3.50 แทนด้วย หมายเลข 3 และเกรตเฉลี่ย 3.51-4.00 แทนด้วย หมายเลข 4 จากนั้น คละหมายเลข 1-4 ให้ต่างกันภายในกลุ่ม แต่คล้ายคลึงกันระหว่างกลุ่ม ได้ผู้เรียน 10-11 คนต่อกลุ่ม จำนวน 10 กลุ่ม

แต่ละกลุ่มจะได้รับโจทย์ 1 เรื่อง เกี่ยวกับหลักจริยธรรมและแนวคิดทางจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาล ให้กลุ่มวิเคราะห์พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม หาสาเหตุของปัญหา การรับผิดชอบทางกฎหมาย (แพ่ง, อาญา, วิชาชีพ) และหาแนวทางป้องกันการเกิดข้อร้องเรียนทางจริยธรรม และกฎหมาย

3. กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองก่อนการเรียนรู้

4. เมื่อได้รับโจทย์แต่ละกลุ่ม ดำเนินการ ดังนี้

- 4.1 ผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มทำความเข้าใจโจทย์ปัญหา ค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อระบุปัญหาหรือประเด็นสำคัญร่วมกัน
- 4.2 ระดมสมอง-วิเคราะห์ปัญหา หาคำอธิบายในประเด็นปัญหา ตั้งสมมุติฐาน นำผลการวิเคราะห์มาจัดลำดับความสำคัญและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
- 4.3 ศึกษาเพิ่มเติมส่วนที่ยังไม่รู้ จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ
- 4.4 วิเคราะห์ สังเคราะห์ สารสนเทศที่ได้มา ตามจุดประสงค์
- 4.5 ให้คำแนะนำ หรือคำปรึกษา 1-2 ครั้ง รวมถึงติดตามความก้าวหน้าของงาน ก่อนที่จะอภิปรายและเสนอแนวทางเพื่อนำไปใช้ ในสัปดาห์ที่ 10
5. จัดการเรียนรู้ตามแผนการสอนของรายวิชาที่กำหนดไว้ เป็นเวลา 10 สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง
6. สรุปผลการเรียนรู้ร่วมกัน
7. กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองหลังการเรียนรู้ และสะท้อนการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาตรวจสอบ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้การทดสอบค่าที (paired t-test) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองก่อนและหลังการเรียนรู้ (one group pretest-posttest)

จริยธรรมการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ได้รับการพิจารณาและผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมของการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา รหัสหนังสือรับรอง COA. 2-049/2024 study code: 67-674-2-2 ลงวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2567 ผู้วิจัยได้ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงจุดประสงค์ของการวิจัย รายละเอียดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล สิทธิของกลุ่มตัวอย่างในการยินยอม หรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัย หรือยุติการเข้าร่วม โดยไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 45 คน เป็นเพศหญิง 43 คน (ร้อยละ 95.56) เพศชาย 2 คน (ร้อยละ 4.44) ส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมของผลการเรียนในปัจจุบัน อยู่ในช่วง 3.01-3.50 จำนวน 37 คน (ร้อยละ 82.22) เมื่อสอบถามถึงการค้นคว้าข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนใช้แหล่งค้นคว้าข้อมูลมากกว่า 1 แหล่ง ใช้การสืบค้นในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสารสนเทศระบบเครือข่าย ร้อยละ 51.52 และ 24.24 ตามลำดับ มีเพียงส่วนน้อยที่ใช้ห้องสมุดภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา ร้อยละ 19.39 และ 4.85 ตามลำดับ การค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ใช้เวลา 1-2 ชั่วโมง จำนวน 19 คน (ร้อยละ 42.22) รองลงมา 2-3 ชั่วโมง และ 4 ชั่วโมงขึ้นไป มีจำนวนเท่ากันคือ 12 คน ร้อยละ 26.67 และ 26.67

ตามลำดับ อุปกรณ์ในการสืบค้น ส่วนใหญ่ใช้ไอแพดหรือแท็บเล็ต รองลงมาใช้สมาร์ทโฟน ร้อยละ 45.09 และ 43.93 ตามลำดับ การสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตใช้ search engine จาก Google และ You Tube ร้อยละ 33.33 และ 28.75 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง

ผลการศึกษาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาพยาบาลโดยใช้โจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์ คำนวณเฉลี่ยในภาพรวม ก่อนและหลังการเรียนรู้ การแปลผลคะแนนหมายถึง อยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.92$ S.D.=0.61, $\bar{X}=4.14$ S.D.=0.54) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองก่อนและหลังการเรียนรู้ (N=45)

การเรียนรู้แบบนำตนเอง	ก่อน			หลัง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้	3.75	0.68	สูง	3.96	0.58	สูง
2. การมีโมติvationของตนเองต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ	4.01	0.57	สูง	4.11	0.66	สูง
3. การคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้	3.37	0.86	ปานกลาง	3.75	0.64	สูง
4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง	3.97	0.64	สูง	4.35	0.63	สูง
5. การรักในการเรียนรู้	4.06	0.82	สูง	4.30	0.67	สูง
6. การมีความคิดสร้างสรรค์	3.99	0.77	สูง	4.18	0.69	สูง
7. การมองอนาคตและการเรียนรู้ในแง่ดี	4.26	0.79	สูง	4.28	0.62	สูง
8. ความสามารถใช้ทักษะทางการศึกษาและเรียนรู้ในการแก้ปัญหา	3.95	0.71	สูง	4.26	0.65	สูง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.92	0.61	สูง	4.14	0.54	สูง

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองโดยใช้โจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์ในภาพรวม ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ paired t-test กำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนไม่แตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($t=1.88$, $p\text{-value}=.07$) เมื่อพิจารณาทักษะรายด้าน พบว่า 1) ด้านการคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t=2.62$, $p\text{-value}=.01$) 2) ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t=2.69$, $p\text{-value}=.01$) และ 3) ด้านความสามารถใช้ทักษะทางการศึกษาและเรียนรู้ในการแก้ปัญหา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=2.02$, $p\text{-value}=.05$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง ก่อนและหลังการเรียนรู้ (N=45)

การเรียนรู้แบบนำตนเอง	ก่อน		หลัง		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้	3.75	0.68	3.96	0.58	1.64	.11
2. การมีโมติเวชันของตนเองต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ	4.01	0.57	4.11	0.66	0.76	.45
3. การคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้	3.37	0.86	3.75	0.64	2.62*	.01
4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง	3.97	0.64	4.35	0.63	2.69*	.01
5. การรักในการเรียนรู้	4.06	0.82	4.30	0.67	1.50	.14
6. การมีความคิดสร้างสรรค์	3.99	0.77	4.18	0.69	1.28	.21
7. การมองอนาคตและการเรียนรู้ในแง่ดี	4.26	0.79	4.28	0.62	0.14	.89
8. ความสามารถใช้ทักษะทางการศึกษาและเรียนรู้ในการแก้ปัญหา	3.95	0.71	4.26	0.65	2.02*	.05
ค่าเฉลี่ยรวม	3.92	0.61	4.14	0.54	1.88	.07

*p-value < .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการนำโจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์มาต่อทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาพยาบาล อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. นักศึกษามีทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองโดยใช้โจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์ในภาพรวมก่อนและหลังเรียนรู้ อยู่ในระดับสูง อธิบายได้ว่าผู้เรียนจัดอยู่ในกลุ่ม Generation Z หรือ Digital Natives เป็นกลุ่มคนที่มีความสามารถในการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยี เรียนรู้ได้ดีจากการมองเห็นและการมีปฏิสัมพันธ์ ชอบค้นคว้าข้อมูลและเลือกแหล่งการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากกระบวนสารสนเทศที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว และมีบทบาทในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้ผู้เกิดในยุคนี้ มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่โดดเด่น สอดคล้องกับการศึกษาของโสธรตรีย์ แพน้อย, สมใจ พุทธาพิทักษ์ผล และอดิญาณ์ ศรีเกษตริน (2566) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก หนึ่งในนั้นคือ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการศึกษาของ Sadeghi et al (2024) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับสูง

2. คะแนนเฉลี่ยทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองโดยใช้โจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์ในภาพรวม ก่อนและหลังเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (p-value > .05) อาจเกิดจาก ผู้เรียนไม่สามารถเลือกหัวข้อที่ตรงกับความสนใจ หรือความถนัดอย่างแท้จริง อาจจะไปลดทอนกระบวนการเรียนรู้รายบุคคล ส่งผลให้ขาดแรงจูงใจ ดังนั้น การเรียนรู้ที่ไม่ได้เกิดจากความต้องการของผู้เรียน ซึ่งเป็นปัจจัยภายในตัวผู้เรียน อาจส่งผลให้ทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง ก่อนและหลังเรียนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Knowles (1992) ที่เน้นบทบาทการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอธิบายว่า การเรียนรู้แบบนำตนเอง เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากแรงจูงใจภายในของผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้

เป็นลำดับจากชั้นหนึ่ง ไปสู่อีกชั้นหนึ่ง เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การศึกษาที่สนับสนุนแนวคิดนี้ เช่น ขจิตา มัชฌิมา, เผ่าไทย วงศ์เหลา, ธนกร สุทธิสนธิ์ และคณะ (2564) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ประสิทธิภาพแห่งตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่นเดียวกับการศึกษาของสุชีรา วิบูลย์สุข และวิรงรอง สิตไทย (2560) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุดคือ แรงจูงใจภายในและการรับรู้ความสามารถของตนเอง นอกจากนี้ Garrison (1997) ยังมีความเห็นว่าคุณลักษณะของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้แบบนำตนเอง โดยมีแนวคิดที่ว่า ผู้เรียนต้องรู้สึกรับผิดชอบในการจัดการตนเอง (Self-managing) และใช้ทักษะการตรวจสอบตนเอง (Self-monitoring) การศึกษาที่สนับสนุนแนวคิดนี้ เช่น สุนทรี เจียรวิทย์กิจ และสุภามาศ ผาติประจักษ์ (2566) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในบทเรียนออนไลน์ และการเรียนรู้แบบผสมผสานกับการเรียนรู้แบบนำตนเอง โดยศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองใน 3 มิติ ได้แก่ การจัดการตนเอง การตรวจสอบตนเอง และการเปลี่ยนแปลงตนเอง พบว่า ความพึงพอใจในการเรียนรู้แบบผสมผสานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้แบบนำตนเอง คะแนนการเรียนรู้แบบนำตนเองในภาพรวม อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการตนเอง (Self-managing) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบตนเอง (Self-monitoring) และด้านการเปลี่ยนแปลงตนเอง (Self-modifying) ตามลำดับ และ Hu et al (2024) ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยแพลตฟอร์ม Tronclass ร่วมกับการเรียนรู้แบบทีมต่อการเรียนรู้แบบนำตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล พบว่า คะแนนทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง 4 ด้าน คือ แรงจูงใจ การจัดการตนเอง การทำงานเป็นทีม และความสามารถในการค้นหาข้อมูล หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีคะแนนสอบทั้งกลางภาคและปลายภาค สูงกว่าผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้ว และผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. โจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์ พัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง 3 ด้าน คือ ด้านการคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้ ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านความสามารถใช้ทักษะทางการศึกษาและเรียนรู้ในการแก้ปัญหา พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อธิบายว่า จากการที่ผู้เรียนต้องศึกษาทั้งในชั้นเรียน และศึกษาเพิ่มเติมนอกชั้นเรียน รวมถึงได้เรียนรู้ร่วมกับเพื่อนในกระบวนการทำงานกลุ่ม แสดงให้เห็นว่า โจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์ มีส่วนในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการคิดค้นหาคำตอบด้วยตัวเอง เพื่อวิเคราะห์ปัญหา หาทางออกที่เหมาะสมกับโจทย์ที่ได้รับ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น สอดคล้องกับแนวคิดของ Spear & Mocker (1984) ที่ว่า สิ่งแวดล้อมรอบตัวของผู้เรียน มีส่วนกระตุ้นหรือผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ เช่น การศึกษาของ เพชร รองพล, มณีนุช รองพล, จิรนนท์ แก้วมา และคณะ (2566) ที่พบว่า สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการศึกษา แม้ในภาพรวมจะไม่แตกต่างกัน แต่ก็แสดงให้เห็นว่า การใช้โจทย์ทางจริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์ ช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองในด้านการคิดริเริ่มในการเรียนรู้ของตนเอง ความรับผิดชอบ และทักษะการแก้ปัญหา ซึ่งมีผลในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต และผู้เรียนยังได้เรียนรู้การวิเคราะห์และแก้ปัญหาในการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งช่วยเตรียมความพร้อมในวิชาชีพการพยาบาล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เลือกกลุ่มตัวอย่างให้เหมาะสมกับการเรียนรู้แบบนำตนเอง ขยายขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความหลากหลาย เพิ่มความแม่นยำและสามารถนำไปใช้ในวงกว้าง รวมถึงให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกประเด็นที่สนใจ เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้
2. ปรับปรุงเครื่องมือในการวัดทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองในมิติอื่น
3. ออกแบบการวิจัยในระยะยาว เพื่อติดตามการพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิรัชยา เจียวกิก ที่อนุญาตให้ใช้เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้คำปรึกษา รวมถึงข้อเสนอแนะในการดำเนินงานวิจัย อาจารย์และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่ช่วยเหลือในการทดลองใช้แบบสอบถาม และ นักศึกษาพยาบาลปีที่ 2 ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติกำจร กุศล และทัศนศรี เสมียนพร. (2558). ความสามารถในการเรียนรู้แบบชี้นำตนเองในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 8(3), 127-138.
- ขจิตา มัชฌิมา, เผ่าไทย วงศ์เหลา, ธนกร สุทธิสนธิ์ และสมพร เทพนิม. (2564). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 16(1), 15-30.
- ขวัญเนตร ปุญญถาวร, โอภาส เกาไศยยาภรณ์ และจรรุวรรณ กฤตย์ประชา. (2567). การพัฒนารายวิชาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนโดยบูรณาการพอดแคสต์ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยใส่เครื่องกระตุ้นหัวใจ เพื่อส่งเสริมผลฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารสารสนเทศและการเรียนรู้*, 35(1), 99-113.

เอกสารอ้างอิง

- จิรัชยา เจียวกิก. (2566). ผลของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อส่งเสริมความสามารถการเรียนรู้แบบนำตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการจัดการสุขภาวะชุมชน สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาสังคม. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 46(4), 13-25.
- ชญาน์ เอกธรรมสุทธิ และเกสร สุวิริยะศิริ. (2560). การสร้างความรู้ ผ่านทักษะการคิดแก้ปัญหา. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ*, 33(1), 177-183.
- ชุติมา รักษ์บางแหลม, วรนิภา กรุงแก้ว, ดลปัทม ทรงเลิศ, จตุพร ตันตะโนกิจ และนภาดล สีหพันธ์. (2566). การพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลผ่านการเรียนรู้ตามสภาพจริง. *วารสารมหาจุฬานาครธรรมศรณ*, 10(8), 188-201.
- ณอมศักดิ์ ศรีจันทร์. (2567). การพัฒนาการเรียนรู้แบบนำตนเองของนิสิตในรายวิชา 361 มศว เพื่อชุมชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(7), 1332-1342.
- ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน และเฉลิมขวัญ สิงห์วี. (2563). การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง. *วารสารสังคมและมนุษยศาสตร์*, 46(1), 218-253.
- นภัสกรณ วิฑูรเมธา, วิรินทร์ บินโฮเซ็น, และวิลาวรรณ เทียนทอง. (2562). การพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต. รายงานการวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์: มหาวิทยาลัยรังสิต, สืบค้นจาก <https://rsuir-library.rsu.ac.th/bitstream/123456789/1399/1/Naphasakon%20Vitoonmetha.pdf>
- นฤมล มูลประเสริฐ, ฐิติพร สอนจ้อย, พิยะดา อุดเสน, พัชรีดา จันทรฉาย, พิมประพรรณ พรหมเทศ และอังศวีร์ จันทะโคตร. (2566). ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. *วารสารสุขภาพและการพยาบาล มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 2(2), 58-72.
- ปิยะ ศักดิ์เจริญ. (2558). ทฤษฎีการเรียนรู้ผู้ใหญ่และแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง: กระบวนการเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต. *วารสารทหารบก*, 16(1), 8-13.
- พระพันธวัฒน์ ธมมาพัฒน์ (ภูมิรัง) และวิทยา ทองดี. (2565). การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning). *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(1), 967-976.
- เพชร รองพล, มณีนุช รองพล, จิรนนท์ แก้วมา และพัทธ์รดา ยาประเสริฐ. (2566). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ*, 15(2), 255-266.
- ศมนันท์ ทศนีย์สุวรรณ, เพ็ญพิชชา ถิ่นแก้ว, ทิพนาส ชินวงศ์, กันตพร ยอดไชย, ปราณี คำจันทร์ และจิรนนท์ กุลทนนท์. (2565). ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกรายวิชา โภชนาบำบัดตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. *วารสารพยาบาลกาชาดไทย*, 15(1), 235-249.

เอกสารอ้างอิง

- ศรินยา พลสิงห์ชาญ, อุทุมมชญาณ์ อินทรเรือง และคมวัฒน์ รุ่งเรือง. (2565). ผลการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวคิดจิตตปัญญาบูรณาการร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในตนเอง: กรณีศึกษาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาจริยศาสตร์และกฎหมายวิชาชีพทางการพยาบาล. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 10(7), 3079-3094.
- ไศรตรีย์ แพน้อย, สมใจ พุทธาพิทักษ์ผล และอติญาณ์ ศรีเกษตรริน. (2566). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางสุขภาพ*, 6(1), 1-14 e261282.
- สภาการพยาบาล. (2562). *คู่มือส่งเสริมจริยธรรมสำหรับองค์กรพยาบาล: กลไกและการปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท จุฑทอง จำกัด.
- สุชีรา วิบูลย์สุข และวิรงรอง สิตไทย. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล. *เวชบันทึกศิริราช*, 10(2), 83-89.
- สุนทรี เจียรวิทยกิจ และสุภามาศ ผาติประจักษ์. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในบทเรียนออนไลน์และความพึงพอใจในการเรียนรู้แบบผสมผสานกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาลปริญญาตรีในรายวิชาพยาธิสรีรวิทยาทางการพยาบาล. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางการพยาบาล*, 29(1), 117-132.
- สุรีย์ จินเรือง, วิภาศิริ นราพงษ์ และปวิณภัทร นิธิตันติวัฒน์. (2561). การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์สาขาพยาบาลศาสตร์. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี*, 29(2), 207-216.
- อรัญญา เชาวลิต และทัศนีย์ นะแสง. (2559). จริยธรรมในการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต. *วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์*, 36(3), 261-270.
- อัครเดช สละอวยพร, นฤมล จันทร์สุข และมณี ดีประสิทธิ์. (2565). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 2 โดยมีส่วนร่วมของผู้ปกครองผ่านโปรแกรมแอปพลิเคชัน. *วารสารสุขภาพและการศึกษาพยาบาล*. 28(1), 1-13.
- Baker, P.D. (1987). Moral competency: An essential element in the socialization of professional nurses. *Family & Community Health: The Journal of Health Promotion & Maintenance*, 10(1), 8-14. <https://doi.org/10.1097/00003727-198705000-00004>.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed). New Jersey: Erlbaum.
- Field, L. (1989). An investigation into the structure, validity, and reliability of guglielmino's self-directed learning readiness scale. *Adult Education Quarterly*, 39(3), 125-139. <https://doi.org/10.1177/0001848189039003001>.

เอกสารอ้างอิง

- Garrison, D.R. (1997). Self-directed learning: Toward a comprehensive model. *Adult Education Quarterly*, 48(1), 18–33. <https://doi.org/10.1177/074171369704800103>.
- Guglielmino, L.M., & Long, H.B. (2008). *Why self-directed learning*. Retrieved from https://www.taosinstitute.net/files/Content/5693976/Scott_International_Journal_of_Self_Directed_Learning_2008.pdf.
- Hu, L., Li, S., & Zhou, L. (2024). Effect of tronclass combined with team-based learning on nursing students' self-directed learning and academic performance: a pretest-posttest study. *BMC Medical Education*, 24(752), 1-7. <https://doi.org/10.1186/s12909-024-05741-3>.
- Hwang, Y., & Oh, J. (2021). The relationship between self-directed learning and problem-solving ability: The mediating role of academic self-efficacy and self-regulated learning among nursing students. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(1738), 1-9. <https://doi.org/10.3390/ijerph18041738>.
- Knowles, M.S. (1992). Applying principles of adult learning in conference presentations. *Adult Learning*, 4(1), 11-14. <https://doi.org/10.1177/104515959200400105>.
- Sadeghi, N., Janatolamagn, M., Rezaeian, S., Rashi, M., & Khatony A. (2024). Exploring self-directed learning readiness and related factors: the role of time management skills in nursing students. *BMC Medical Education*, 24(1088), 1-11. <https://doi.org/10.1186/s12909-024-06083-w>.
- Spear, G.E., & Mocker, D.W. (1984). The organizing circumstance: Environmental determinants in self-directed learning. *Adult Education Quarterly*, 35(1), 1-10. <https://doi.org/10.1177/0001848184035001001>
- Wong, F.M.F., Tang, A.C.Y., & Cheng, W.L.S. (2021). Factors associated with self-directed learning among undergraduate nursing students: A systematic review. *Nursing Education Today*, 104, 1-21. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2021.104998>.